

D ů v o d y:

Rekurs žalované jest nepřipustný. Žalovaná navrhla v odvolání, by rozsudek soudu prvé stolice byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu, by ji znova projednal a rozhodl. V tom jí bylo vyhověno, takže se žalovaná nemůže pokládati za stíženu rozhodnutím odvolacího soudu. Nezáleží na tom, že odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudu z jiných důvodů, než které žalovaná uplatňovala, ježto lze opravným prostředkem napadnouti jen výrok soudu, nikoliv však jeho důvody.

Čís. 10530.

Právo rybolovu.

Obci jako správce veřejného statku nepřísluší právo rybolovu, pokud neprokázala zvláštní nabývací důvod (na př. vydržení). Z pouhého vykonávání práva rybolovu příslušníky obce ať již s policejním povolením na základě rybářského lístku nebo bez takového povolení nelze pro obec dovozovati držbu práva rybolovu jako práva soukromého, leč by obec prokázala, že osoby lovící ryby vykonávaly toto právo pro ni jako majitelku soukromého práva na rybolov.

(Rozh. ze dne 14. února 1931, Rv I 347/30.)

Žalující obec v Čechách domáhala se na žalovaných, by bylo uznáno právem, že žalovaným nepřísluší právo rybolovu v potoce K., pokud probíhá katastrem žalující obce, že žalovaní jsou povinni zdržeti se veškerého jednání, jež by se jevilo jako výkon oprávnění rybolovu v potoku K., zejména pronájmu rybolovu a chytání ryb. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalující obec napadá odvolací rozsudek pro nesprávné posouzení právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Mylným shledává právní názor odvolacího soudu, že významným pro právo rybolovu jest nařízení ze dne 21. března 1771, ježto prý bylo pozdějšími zákony a nařízením ze dne 27. června 1849, čís. 119 ř. z. zrušeno, dále, že ustanovení §§ 382 a 383 obč. zák. byla zrušena zákonem o rybářství čís. 58 z roku 1885, ježto tento zákon nevešel v Čechách dosud v platnost. Dovolatelka míní, že právo rybolovu bývalých vrchností bylo zrušeno nařízením čís. 119/1849 a čís. 460/1852, dále, že je může vykonávati každý vlastník řečiště a vody a, ježto potok K. je součástí veřejného statku žalující obce, vykonává obec jako jeho správce veškerá vlastnická práva k němu, tedy i rybolov.

Není třeba zabývati se správností ostatních názorů odvolacího soudu, je-li správným jeho názor, že žalující obci jako správce veřejného statku nepřísluší právo rybolovu, pokud neprokázala zvláštní nabývací důvod (na př. vydržení). Tento názor jest správný. Právo rybolovu není

po celou oblast státu jednotně zákonem upraveno a nebylo ani před státním převratem pro území bývalého Rakouska. § 383 obč. zák. odkazuje otázku, komu přísluší právo rybolovu, na politické zákony. § 382 obč. zák. sice ustanovuje, že si každý může věci, které nejsou v ničí vlastnictví, přivlastnit, ovšem pokud toto právo není omezeno politickými zákony nebo pokud jednotlivým občanům nepřísluší přední právo na přivlastnění. V občanském zákoníku není tudíž vyslovena zásada, že právo k lovení ryb přísluší vždy volně každému, a to ani pro ty případy, kde není prokázáno něčí zvláštní právo na rybolov. Občanský zákon naopak ponechal rozřešení otázky, kdo může ryby lovit, zákonům politickým. V Čechách nevešel dosud v platnost říšský zákon o rybářství ze dne 25. května 1885, čís. 58 ř. zák., podle něhož bylo zrušeno právo volného rybolovu. Tento říšský zákon rybářský vyhradil rovněž řešení otázky, komu v přirozené vodě přísluší právo lovit ryby, zákonodárství zemskému. Ovšem to platí jen pro vody, kde dosud bylo rybaření volné. Byl však již před tímto zákonem upraven způsob výkonu práva rybolovu v Čechách zákonem ze dne 9. října 1883, čís. 22 zem. zák. čes. z roku 1885, novelisovaným později zákonem ze dne 7. května 1891, čís. 30 zem. zák. čes. Tento zákon neřešil otázku, komu patří právo k rybolovu, nýbrž upravuje jen způsob výkonu. Podle něho může lovit bez policejní závady ten, kdo má rybářský lístek. Lístek vydává politický úřad pro držitele nebo pachtýře rybolovu; pro třetí osoby mimo držitele a pachtýře tito sami; pro vody, kde bylo právo volného rybolovu pro každého nebo pro všechny občany neb obyvatele obce, vydává lístek představený pobřežní obce s výhradou příkázání práva na rybolov podle zákonů, jež budou vydány. Z těchto ustanovení vyplývá, že obec vykonává jen dozorčí právo na výkon volného rybaření s hlediska veřejného práva, že se její oprávnění k vydávání rybářských lístků zakládá na jejím veřejnoprávním postavení, upravení výkon rybolovu. Ale ani z tohoto práva ani z toho, že potok K. jest zapsán do seznamu veřejného statku obce, nemůže býti odvozováno soukromé právo obce na rybolov v její prospěch jako podmětu soukromoprávního. Proto nemůže z pouhého vykonávání práva rybolovu příslušníky obce ať již s policejním povolením na základě rybářského lístku nebo bez takového povolení býti dovozována pro obec držba práva rybolovu jako práva soukromého. Obec mohla by se takové držby dovolávat jen, kdyby prokázala, že osoby lovící ryby vykonávaly toto právo pro ni jako majitelku soukromého práva na rybolov, tedy úhrnem, kdyby prokázala, že ony osoby lovily jejím jménem a pro ni. Ana však žalující obec ani netvrdí, že držela právo rybolovu jako soukromé a výhradné vlastní právo na lovení ryb, neodůvodňuje vydržení takového práva na její straně a nemůže se domáhati žalobou ochrany vlastního práva rybolovu, jehož nabytí svým přednesem ve sporu nijak neopodstatnila. Tvrzení, že občané, ať již dospělí nebo výrostci lovili v potoce ryby, neznamená beze všeho, že tak činili jménem obce, za ní, ve výkonu jejího soukromého práva na rybolov, nýbrž spíše, že tak činili neoprávněně bez rybářského lístku ve výkonu domnělého práva, t. j. práva

každému volného lovení ryby. Není-li však tvrzeno, že obec nabyla práva rybolovu ze zvláštního důvodu, zejména, že je vydržela jako právo soukromé, a neznamená-li výkon volného rybaření občany držbu takového práva na straně obce jako podmínku vydržení, neposoudil odvolací soud věc nesprávně, zamítнув žalobu obce na ochranu práva rybolovu proti zásahu žalovaných, ježto obec právo to neprokázala a žalovaní je neuznali.

Čís. 10531.

Byla-li námitka nepřipustnosti pořadu práva vznesena již u soudu první stolice, jenž jí nevyhověl, avšak zmínil se o tom jen stručnou poznámkou v rozsudečných důvodech, nepojal však zamítnutí námítky do rozsudečného výroku, a teprve odvolací soud o ní výslovně rozhodl zamítavým usnesením pojatým do rozsudečného výroku, bylo se s námitkou zabývat i dovolacím soudu.

Šlo-li o to, zda vlastnictví k pozemku jest neobmezené či zda jest obmezené povinnostmi trpěti na něm odtok srážkové vody z pozemku sousedů, kteří tvrdili, že voda tak tekla od nepamětných dob, že proti tomu nebylo se strany držitelů služebního pozemku námitek, jest pro řešení této otázky přípustným pořad práva. O tom, zda držitelé služebního pozemku nezmění stavbou přirozený odtok vody tekoucí po jejich pozemku, může rozhodovati jen politický úřad.

Žaloba určovací jest přípustná, ač by mohlo býti žalováno přímo o plnění, má-li žalobce právní zájem na tom, by bylo co nejdříve určeno jisté právo nebo právní poměr. Zájem na neodkladném určení nejsoucnosti práva sváděti vodu na pozemek, byl založen tím, že stavební úřad odkázal majitele pozemku, minícího stavěti, na pořad práva.

Vzdání se části žalobního nároku není v odvolacím řízení zapovězeno.

(Rozh. ze dne 14. února 1931, Rv I 538/30.)

Žalobci domáhali se na žalovaných, by bylo uznáno právem, že žalobci nejsou povinni trpěti, by na jejich parcelu stékala povrchová dešťová voda z parcel sousedních, zejména z parcely patřící žalovaným, že žalobci jsou oprávněni stékání této vody na svou parcelu zameziti a že žalovaní jsou povinni to uznati. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů § 503 čís. 1, 2, 3 a 4 c. ř. s. Zmatečnost rozsudku shledává v tom, že bylo rozhodnuto o věci, nepatřící na pořad práva, totiž o přirozeném odtoku srážkové vody, o kterém může podle vodního zákona rozhodovati jen politický úřad. Tato námitka byla vznesena již u soudu první stolice a ten jí nevyhověl, ale zmínil se o tom jen stručnou poznámkou